

HOTĂRÂRE

13 decembrie 2018

mun. Chișinău

Nr. 371/12

Completul de contestație nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte Anatolie Minciuna

Membri Igor Mânăscurtă

Veronica Mocanu

Examinând contestația lui Mocan Igor împotriva deciziei Inspecției Judiciare nr. 1064 s-1362 p/m din 14.11.2018 cu privire la respingerea ca fiind inadmisibilă a sesizării declarate de Mocan Igor

CONSTATĂ:

1. Argumentele sesizării

La data de 29 octombrie 2018 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea din numele lui Mocan Igor, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Curții de apel Chișinău, Clima Vladislav pentru acțiunile presupuse a constitui temeuri de abateri disciplinare.

Autorul sesizărilor relatează că judecătorul Curții de apel Chișinău, Vladislav Clima, ca judecător raportor al completului de judecată, la examinarea cauze în ordine de recurs nr.2r-1619/18, a încălcat drepturile și libertățile autorului sesizării, etc., în special despre examinarea cauzei în limba de stat cu adoptarea la data de 08.10.2018 de către completul de judecată în limba de stat a hotărîrii și remiterea ei fără a fi tradusă autorului sesizării, necăutînd la faptul că autorul sesizării e de naționalitate bolgar, reprezentat al minorităților naționale, care a ales limba de comunicare, limba rusă, etc. Astfel, în opinia autorului sesizării judecătorul V.Clima, prin acțiunile sale, în cadrul examinării cauzei civile, a încălcat prevederile art. 13 al Constituției, Legii cu privire la funcționarea limbilor pe teritoriul Republicii Moldova, prevederile Codului de procedură civilă și a altor acte normative, ce prevăd funcționarea limbilor, drepturilor și libertăților minorităților naționale la acest capitol.

Consideră autorul sesizării că judecătorul V.Clima, prin acțiunile sale, la examinarea cauzei a comis abateri disciplinare, prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. c), i), m) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, de aceea urmează a fi sancționat disciplinar.

2. Aprecierea Inspecției Judiciare

La data de 14 noiembrie 2018, Inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, Valentin Verejan, a întocmit decizia cu Nr.1964s-1362 p/m cu privire la respingerea ca fiind vădit neîntemeiată sesizarea declarată de Mocan Igor.

În decizia inspectorului-judecător este menționat că faptele descrise de autorul sesizării cu privire la încălcare, ce țin de atît a incompetenței profesionale grave și evidente, cît și încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a

justiției, care cad sub incidența art. 4 alin. (1), lit. c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nu s-au confirmat, astfel încât circumstanțele descrise denotă caracterul nefondat, declarativ al sesizărilor, autorul acestora în mod subiectiv invocând temeiurile de abateri disciplinare, argumentele fiind deplasate, neîntemeiate și avînd alte scopuri decît identificarea unor abateri disciplinare.

Cît privește pretinsa abatere disciplinară comisă de către judecătorul V.Clima prevăzută de alin. (4) lit. m) din Legea nr. 178, inspectorul-judecător a menționat că prin Legea nr. 36 din 19.07.2018, MO 347.357/14.09.2018, art. 4 alin. (1) lit. m) a fost abrogată.

2. Argumentele judecătorului

Judecătorul Vladislav Clima nu a expediat opinia în privința sesizării petiționarului.

3. Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia din 14 noiembrie 2018, petiționarul Mocan Igor a depus în termen contestație prin care a solicitat admiterea contestației, anularea deciziei contestate și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului.

În motivarea contestației depuse, petiționarul Mocan Igor a indicat în mod repetat asupra încălcărilor invocate în plîngere, indicînd că Inspecția Judiciară eronat a concluzionat asupra netemeinicii sesizării.

4. Aprecierea Completului de contestație

Examinînd contestația lui Igor Mocan împotriva decizie Inspecției Judiciare prin care a fost respinsă sesizării petiționarului și actele administrate în ședința Completului, verificînd argumentele expuse de inspectorul-judecător și cele a petiționarului, Completul de Contestație al Colegiului Disciplinar consideră că, contestația lui Igor Mocan este neîntemeiată aceasta urmînd a fi respinsă, iar decizia Inspecției Judiciare din 14.11.2018 este legală și întemeiată, urmînd a fi menținută, din următoarele argumente.

Potrivit art. 26 din Legea nr. 178 cu privire la atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor, (1) După finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).

Potrivit art. 28 din Legea nr. 178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. (3) Completele de contestație decid:
a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată.

Verificînd circumstanțele de fapt, coraportate la prevederile legale aplicabile, s-a constatat că, drept temei de abateri disciplinare, autorul sesizării

invocă abaterile disciplinare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. c) și i) din Legea nr. 178, ce ține de a incompetența profesională gravă și evidentă a judecătorului, cât și încălcarea de către judecător a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.

Compeltul de contestație reține că pretinsa învinuire adusă de către petiționar prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nu-i poate fi imputată judecătorului urmare a abrogării din art. 4 alin. (1) a lit. m) prin Legea nr. 36 din 19.07.2018, MO 347.357/14.09.2018.

Potrivit art. 4 alin. (1), lit. c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor constituie abatere disciplinară încălcarea care întruchipează acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

Incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsa de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în speța care se soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare. Prin urmare, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Examinând informația din sesizarea parvenită, datele din programul PIGD, se constată că la 11 decembrie 2017 reclamantul Mocan I. a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului reclamantului de a depune acțiuni civile în limba rusă de către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), constatarea că cerința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) în a pretinde traducerea cererilor în limba de stat, reprezintă o încălcare, constatarea și impunerea reclamantului, prin încheierea din 06 noiembrie 2017, de a prezenta acțiunea în limba de stat, constituie o discriminare pe criteriu de limbă, naționalitate, apartenență etnică și statut social al reclamantului în liberul acces la justiție, instituirea interdicției Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) în continuarea încălcării dreptului reclamantului prin obligarea prezentării acțiunilor civile în limba de stat, restabilirea situației de până la încălcarea dreptului reclamantului, ce-i garantează oportunitatea de a depune acțiuni în limba rusă, repararea din bugetul de stat a prejudiciului material în mărime de 20000 unități convenționale și a prejudiciului moral în sumă de 50000 unități convenționale.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 18 decembrie 2017, cererea a fost refuzată în primire, judecătorul constatând prezența premizelor de intentare a acțiunii civile.

Încheierea enunțată a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, cu remiterea cauzei în prima instanță, pentru reexaminare la faza de intentare.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 17 aprilie 2018 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată nominalizată și s-a oferit reclamantului un termen de 4 zile de la data recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii, și anume pentru prezentarea cererii de chemare în judecată în limba de stat, și a copiilor certificate de către parte pentru conformitate cu originalul, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu cel al părților și prezentarea copiei de pe buletinul de identitate al reclamantului.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 29 mai 2018, cererea de chemare în judecată înaintată de Mocan Igor a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) Codul de proceduri civilă, pe motivul neînlăturării în termenul acordat, a neajunsurilor admise la depunerea cererii de chemare în judecată.

La data de 06 iulie 2018, Mocan Igor a declarat recurs împotriva încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 29 mai 2018, solicitând casarea acesteia și trimiterea cauzei la o nouă judecare într-un alt complet de judecată.

Conform programului PIGD, cauza civilă nominalizată a parvenit în Curtea de Apel Chișinău la 02.08.18, fiind repartizată aleatoriu judecătorului Clima V., cu ulterioara constituire a completului de judecată.

La 08.10.18 Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău (completul de judecată, constituit din judecătorii Clima V., Palanciuc E., Malii A.), fără participarea părților, a examinat recursul declarat de Mocan I. și prin decizia din 08.10.18 a respins recursul declarat de Mocan I. cu menținerea încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 29 mai 2018, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Mocan Igor împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălării dreptului, constatarea discriminării, repararea prejudiciului material și compensarea prejudiciului moral, decizia fiind irevocabilă. Copia deciziei nominalizate a fost remisă în adresa participanților la proces.

Completul de contestație reține că în conformitate cu art. 114, 115 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova justitia se înlătură în numele legii numai de instanțele judecătorești. Justiția se înlătură prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Totodată, conform art. 118 din Constituție, procedura judiciară se desfășoară în limba română. Principiul utilizării limbii oficiale, care este prevăzut și în art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească, impune ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Convenția europeană a drepturilor omului nu conține dispoziții cu privire la limba utilizată în fața tribunalului, ci impune asigurarea gratuită, atunci când este cazul, a unui interpret. Fără a diminua dreptul tuturor justițiabililor de a-și vorbi limba maternă în viața de zi cu zi, justitia se înlătură în limba oficială a statului. Din cele menționate desprindem că, cei care nu cunosc limba oficială a statului pot beneficia gratuit de dreptul la interpret.

Astfel, cererea de chemare în judecată redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului trebuie însoțită de traducerea acesteia realizată de către un translator autorizat, iar sarcina traducerii cererii de chemare în judecată formulată într-o altă limbă decât limba oficială a statului îi aparține celui care o prezintă, dar nu a instanței de judecată. Or, în cauza *Ivanov vs. Finlanda* din 29 mai 2002, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, în cazul unei doamne cetățean rus, care invocase refuzul accesului la un tribunal pentru că își formulase cererea în limba rusă și nu în limbile oficiale din Finlanda - finlandeza și suedeză - că „reclamanta fusese liberă să introducă o nouă acțiune, atât timp cât aceasta era formulată în una din limbile oficiale din Finlanda. Curtea Europeană a notat că, deși reclamanta nu beneficia de un drept absolut la gratuitatea asistenței juridice, ea putea solicita subvenționarea asistenței, precum și numirea unui avocat din oficiu care cunostea una din limbile oficiale. Curtea Europeană nu a considerat că reclamantei i s-a negat accesul la un tribunal, în vederea intentării procedurilor civile.”

Astfel, referitor la afirmările autorului sesizării, precum că judecătorul Clima V. a comis abaterea disciplinară, previzute de art. 4 al.(1) lit. c) al Legii nr. 178, Completul de contestație consideră că nu pot fi încadrate acțiunile judecătorului pe temeiul invocat de către petiționarul Mocan I., ca acțiuni ale judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente, or judecătorul vizat a participat la adoptarea unei hotărâri pe care a motivat-o conducându-se în timpa convingere bazată pe lege, jurisprudența națională și internațională, fără a fi constatată abaterea disciplinară pretinsă de către petiționar.

Cît privește pretinsa abatere disciplinară prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de contestație reține că judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară în temeiul invocate dacă s-a constatat o încălcare a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.

Se reține că, normele imperative sunt acelea, care impun o anumită conduită, de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse. Prin normele imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate. Astfel, normele de drept imperativ sunt acelea care impun subiecților de drept o acțiune sau le obligă la o abținere, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care, sub sancțiune, nu permit să se deroge de la ele sau să nu se aplice.

Completul de contestație reține că, din conținutul sesizării cît și din hotărârile adoptate de prima instanță nu rezultă încălcarea cărorva norme imperative, iar aplicarea legii la litigiile examinate nu constituie o încălcare a normelor imperative în procesul de înfăptuire a justiției. Or, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Consiliul Superior al Magistraturii este organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în

examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărîrilor judecătorești. În caz contrar, dacă Inspekția judiciară sau Completul de contestație, ca organe specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii s-ar expune în privința încălcărilor invocate în sesizare, dînd o apreciere probelor din dosar și a legalității hotărîrii, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta abrogîndu-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Totodată Completul de contestație atrage atenția asupra faptului că, hotărîrea cu care își exprimă dezacordul autorul sesizării, prin prisma invocărilor de încălcare disciplinară, este în vigoare ea are puterea lucrului judecat. Iar, Curtea Constituțională prin p.3 1 din hotărîrea nr.9 din 28.06.2012, a subliniat, făcînd referire și la alte hotărîri ale sale anterioare, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gîndire ale unui judecător, decît prin procedurile judiciare stabilite. Într-o altă hotărîre a sa nr. 28 din 14.12.2010 Curtea Constituțională a constatat că un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gîndi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinînd mai întîi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului judecătoria iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului. În temeiul art. 19 alin. (3) din aceeași lege judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărîrea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

De aceea, Completul de contestație consideră întemeiată și legală decizia Inspekției Judiciare din 14.11.2018 prin care s-a respins ca fiind vădit neîntemeiată sesizarea petiționarului I.Mocan, or faptele descrise sunt declarative.

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorului Vladislav Clima, persistă elemente ale abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 al.1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, invocate de petiționar, Inspekția judiciară întemeiat a respins ca fiind vădit neîntemeiată propunerea de admitere a sesizării parvenite, fapte ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de admisibilitate al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Se respinge contestația declarată de Mocan Igor împotriva deciziei Inspekției Judiciare din 14.11.2018 nr. 1064s-1362 p/m.

Hotărârea este definitivă.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte /semnătura/ Anatolie Minciuna

Membri /semnătura/ Igor Mânăscuță

 /semnătura/ Veronica Mocanu